

SARAJEVO

SVETI OTAC KONAČNO U SARAJEVU

Zborovi pjesmom uzveličali slavlje

Sveti Otac, **Ivan Pavao II.** stigao je u Sarajevo 12. travnja 1997. u 17.30 sati, nakon dugih odgadanja i oklijevanja međunarodnih čimbenika. Namjera posjetiti Sarajevo rodila mu se u srcu prije nekoliko godina, nakon što je izbio zadnji krvavi rat na prostorima BiH i kada je glavni grad Sarajevo bio opkoljen sa svih strana, a njegovi stanovnici osuđeni na svakodnevno umiranje. Prvi put je Sveti Otac pokušao ostvariti svoju namjeru 1994. godine, kada je posjetio Hrvatsku, i kao što je poznato želio je doći u Sarajevo. No četrdeset dana prije dolaska otkazan je posjet radi sigurnosti stanovnika toga grada. Poznato je kako je Sveti Otac u vrijeme posjete Zagrebu 10. rujna 1994. godine pitao biskupe iz BiH: "Recite mi što mogu učiniti za vas?"

Iako je od toga dana prošlo više od dvije i pol godine, do zadnjih trenutaka mnogi nisu bili sigurni u dolazak Svetog Oca. Nakon što su se oglasili mediji da će Sveti Otac posjetiti Sarajevo 12. travnja, mnogi su pomislili da će i ovaj biti samo jedan u nizu bezuspješnih pokušaja. No svećenstvo četiriju biskupija, koje je toliko željelo i iščekivalo ovaj susret, predvođeno svojim kardinalom i biskupima, ovoga puta nije gubilo nadu. Počeli su se organizirano pripremati za dolazak Svetog Oca, kao da će do njega sigurno doći. I imali su pravo! Formirani su crkveni odbori i pododbori. Na čelu crkvenog odbora stajao je msgr. Pero **Sudar**, pomoćni biskup vrhbosanski. Glavni crkveni odbor u nizu svojih zaduženja objelodanio je i *Vodič za liturgijska slavlja sa Svetim Ocem* kojeg su priredili: mr. Tomo **Knežević** (liturgijski tekstovi), prof. vlč. Marko **Stanušić** (glazbeni dijelovi euharistijskog slavlja) i prof. don Niko **Luburić** (glazbeni dijelovi *Večernje*).

Nakon što je definitivno utvrđen glazbeni program vlč. Marko Stanušić, dirigent Katedralnog mješovitog zbora, skuplja pjevače iz sedam sarajevskih župa i drugih zborova grada Sarajeva i organizira probe, a don Niko Luburić, profesor glazbe na Vrhbosanskoj katoličkoj teologiji, u suradnji sa s. Anikicom **Garić**, profesoricom glazbe u Katoličkom školskom centru, uvježbava zbor sastavljen od bogoslova i časnih sestara. Neobično veliko zanimanje vladalo je među pjevačima obaju zborova s istinskom željom da što bolje nauče svoje dionice za dolazak najdražeg gosta.

Kada je konačno došao najsretniji trenutak za bosanskohercegovačke Hrvate katolike u njihovoj tisućljetnoj povijesti, kada je glasnik mira poljubio ovu krvlju napačenu zemlju, učinilo mi se u tom trenutku kao da su se istinski smirila sva uznemirena i ranjena ljudska srca. I kao da je i zemlja odjednom prestala podrhtavati od još uvijek prisutnoga smrtnog straha, izazvanog strašnim detonacijama koje su se nedavno dogodile.

Ulaskom Svetog Oca u sarajevsku prvostolnicu, u kojoj se okupilo mnoštvo svećenika i časnih sestara, zabrujale su orgulje i pratile ga do oltara. I baš u tom trenutku, na veliko iznenađenje, nestalo je struje, što je mnoge podsjetilo na onaj neugodan strah od mraka koji je dugo vladao na ovim prostorima. No, na sreću u istom trenutku mješoviti zbor sastavljen od bogoslova i časnih sestara, pod ravnjanjem prof. Luburića, zapjevao je punom snagom á cappella, mimo protokola *Do nebesa*, a odmah potom i očekivani *Evo veliki svećenik* Albe Vidakovića. Sveti Otac je započeo *Večernju*, na hrvatskom jeziku *Bože u pomoć mi priteci*. Domaćin, nadbiskup vrhbosan-

Zbor bogoslova i časnih sestara prati ulazak Sv. Oca u Sarajevsku katedralu

ski kardinal Vinko **Puljić**, uputio je Svetom Ocu riječi dobrodošlice. Zatim su svi nazočni zajedno sa zborom nastavili pjevati *Večernju* u dva kora. Bilo je uistinu lijepo slušati kako toliki broj svećenika i časnih sestara bez prethodne priprave, sasvim disciplinirano i po modalnim pravilima, pjesmotvor Božjeg čovjeka ugađa u najsvečaniju melodiju. Nakon kratkog čitanja Sveti Otac je održao homiliju. Poslije završene *Večernje* nazočno mnoštvo zapjevalo je gromovito *Zdravo Djevo*. Time je završen prvi susret sa Svetim Ocem.

Sutradan, nekoliko minuta prije 10 sati Sveti je Otac u pratnji kardinala Vinka Puljića papamobilom stigao na *Olimpijski stadion Koševo* gdje ga je srdačno, sa suzama i razdraganim smiješkom dočekalo više od 50.000 katolika.

Čekajući na stadionu Svetog Oca, od ranih jutarnjih sati, nekoliko zborova i vokalno-instrumentalnih sastava meditacijom i pjesmom pripremali su narod Božji za najsvečaniji čin, suharistijsko slavlje. Nastupili su: zbor *Duomo* iz sarajevske katedralne župe, *VIS Pax* iz župe sv. Luke iz Sarajeva, *VIS Novo nebo* iz župe sv. Ilije iz Zenice, djevojačka skupina *Speranza* iz katedralne župe u Mostaru, *VIS Jukić* Franjevačke teologije iz Sarajeva, *Zbor mladih* župe sv. Ante iz Žepča i na kraju mješoviti zbor *Marija* katedralne župe u Mostaru.

Na sv. Misi udruženi zbor grada Sarajeva, koji je brojio preko 150 pjevača, pod ravnjanjem prof. Stanišića pjevao je *Staroslavensku misu* Albe Vidakovića te uz *Tu es Petrus* Michaela Hallera i *Alleluja* N. Dujčića, predvodio više crkvenih pučkih popijevki u kojima su mogli pjevanjem sudjelovati i svi nazočni. Kao udruženi zborovi nastupili su *Katedralni mješoviti zbor Josip Stadler*, *mješoviti zbor HKD Napredak Trebević*, *Katedralni župni zbor Duomo*, *mješoviti zbor sv. Ante Bistrik*, *mješoviti župni zbor sv. Josipa*, *Marijindvor*, *mješoviti župni zbor Presvetog Trojstva*, *mješoviti župni zbor sv. Luke evangeliste*, *mješoviti zbor iz Dobrinje*, *mješoviti zbor Uznesenja BDM*, *Stup i mješoviti zbor sv. Ignacija*, *Grbavica*. Za ulaznu pjesmu udruženi zbor je izveo

sasvim korektno *Tu es Petrus* i dvije uskrсне popijevke *Isus usta slavni* i *Uskrсну Isus doista*. Pripjevni psalam *Kao što košuta žudi* skladao je fra Slavko Topić. Za pjesmu prije evanđelja zbor je pjevao *Aleluja* četveroglasno, a solist: *Gospodine Isuse, otkrij nam pisma; ražari nam srce dok nam govoriš!* Uslijedila je homilija Svetog Oca. Za vrijeme prinošenja darova pjevalo se *Oče naš dobri*, a za vrijeme pričesti *Priđi puče pobožni* i *Zdravo Tijelo Isusovo*. Poslije popričesne molitve zaorila se *Kraljice neba, raduj se*. Svečanost je završila s *Do nebesa*. Važno je istaknuti, da je zbor sve ove pučke crkvene popijevke izvodio višeglasno. I još nešto! Tijekom cijele sv. mise, vladalo je pravo zimsko nevrjeme sa sniježnim pahuljicama i vjertom. No to nije zasmatalo vrsnim pjevačima koji su briljantno otpjevali svoje dionice. Orguljaši, Dario **Vučić**, učenik II. razreda srednje muzičke škole i Dubravko **Turalija**, bogoslov II. godine, korektno su odsvirali svoje partiture.

Prateći program odlaska Svetog Oca iz Sarajeva, istoga dana u poslijepodnevnom satima, nedvojbeno sam povjerovao spontanijim dojmovima i razmišljanjima, da će svekoliki ovaj narod, a posebice hrvatski katolički u BiH, njegovim dolaskom imati velike duhovne koristi. A uvjeravajuće riječi Svetog Oca: *Niste napušteni, S vama smo, Bit ćemo s vama sve više*, pružale su mi nadu i otvarale svjetliji pogled za razmišljanje o budućnosti na ovim prostorima.

Katolici Sarajeva i cijele BiH već su zacijelo osjetili da nisu napušteni. Stoga neka i ovaj drugi dio poruke Svetog Oca: *Bit ćemo s vama sve više*, bude uistinu jamstvo opstanka Crkve na ovim prostorima.

Niko Luburić

RIJEKA

KONCERT U BAKRU

U povodu *Dana planeta Zemlja* u bazilici svetog Andreja u Bakru, 18. travnja 1997. g. u 19 sati održan je koncert na kojemu su nastupili: zbor *Coro Fedeli Fiumani*, poznati riječki umjetnici Valter **Veljak** - kontrabas, Roberto **Haller** - orgulje, te Zbor *Sveti Andrej* iz Bakra.

Zbor *Coro Fedeli Fiumani* s dirigenticom Luciom **Malner Scrobogna** i orguljašicom Rosi **Mohović** znan bakarskoj publici izveo je program koji odiše snagom. To se osjetilo već u prvij točki - G. F. Händel: *Terra tremuit*, dvije solo točke izveli su sopranistica Adelma **Capocasa** i Antonio **Možina**, tenor, prva u: L. Cherubini: *Ave Maria* i P. Posti: *Caro ideal*.

Mozartov *Jubilate Deo* i Zajčeva *Tutta la terra canti a Dio* bio je vrhunac snage, a publika ih je nagradila dugotrajnim pljeskom.

Prvi put u Bakru predstavili su se riječki umjetnici Valter **Veljak** i Roberto **Haller**. Za svoj nastup odabrali su: Tenaglia: *Aria* za kontrabas i orgulje i A. Vivaldi: *Sonata br. VI* za kontrabas i orgulje sa stavicima: *Largo, Allegro, Largo, Allegro*. Poneseni interpreti ispunili su zvukom ogroman prostor sv. Andreja, a oduševljena publika (nekoliko stotina ljudi) nagradila ih je iskrenim pljeskom.

Na programu zbora *Sveti Andrej* bila su djela: J. dèš Pres: *Ave vera virginitas*, J. S. Bach: *Isus moja radost* (koral iz 147. kontate), F. Liszt: *Ave Maria*, C. Franck: *Panis angelicus*, L. Botazzo: *Repleatur anima mea*, J. S. Bach: *Wer nur den lieben Gott lässt walten* i L. van Beethoven *Nebesa sjaju*.

Solistica Neda **Kozulić** svojim je raskošnim sopranom uz orguljsku pratnju Roberta Hallera nadahnuto otpjevala *Panis angelicus*. Kod nas rijetko izvođen koral iz 147. kantate bio je pravi doživljaj. Čuli smo piano pjev sa orguljskom pratnjom R. Hallera. Zbor *Sveti Andrej* uglavnom pjeva à cappella, a to se osjetilo kod *Ave Maria, Wer nur den lieben*. Finoća interpretacije u pianu i crescendo potvrđuje njihovu vrijednost. Sigurnom rukom maestro Mladen **Cvijanović** vodi ih pravim putem.

Pri kraju koncerta, organizator EKO- Rijeka gospodin Ratko **Profozić** zahvalio je svim izvođačima i podijelio im je pečatnjak grada Bakra iz 1894. godine. Oba zbora su za finale izveli M. Haydn: *O Bože nisam vrijedan*, pod ravnanjem Mladena Cvijanovića.

Karmen Palčić

ĐAKOVO

DJELOVANJE ZBORA ŽUPE SV. JOSIPA RADNIKA U OSIJEKU TIJEKOM KORIZME 1997. GODINE

Korizma je liturgijsko razdoblje u crkvenoj godini kada vjernici nastoje razmatrati otajstvo Kristove muke ujedno se pripremajući za najveći kršćanski blagdan Uskrs. Uloga pjevača crkvenih zborova je da produbi ta promišljanja skladnim izvođenjem korizmenih skladbi iz naše bogate crkvene baštine kao i skladbama stranih autora. Korizmene popijevke najbolje izvede oni koji ih i iskreno doživljavaju kao vjernici.

Zbor župe sv. Josipa Radnika u Osijeku ima tradiciju četveroglasnog pjevanja dugu preko trideset godina i gotovo isto toliko dugo u našoj župi se pjeva muka Gospodnja na Cvjetnicu i na Veliki petak.

Ove godine osječki Dekanat je povodom godine posvećene Isusu Kristu priredio posebnu duhovnu obnovu za različite staleže našega društva: zdravstvene djelatnike, prosvjetne djelatnike, policiju i vojsku. Predavači su bili profesori s Teologije u Đakovu, a predavanja su se održavala tri večeri uzastopce. Organizatori su određenu ulogu namijenili i župskim zborovima. Tako je i naš zbor bio uključen u duhovnu obnovu za liječnike tim više što je dirigent našeg zbora također liječnik internist dr. Vladimir **Pehljan**.

Prva večer duhovne obnove započela je izvođenjem skladbi *Oče naš* i *Kyrie eleison* A. Canjuge. Ostali dijelovi Canjugin *Latinske mise*, *Sancuts*, *Benedictus* i *Agnus Dei*, izvedeni su na kraju predavanja.

Drugog dana muški dio zbora otpjevao je četveroglasno *Puče moj* Đ. Marića, a solist Zvonimir **Klaić** na kraju je izveo psalam *Gospod je pastir moj* autora A. Dvořáka.

Treći dan, na blagdan svetog Josipa prigodno je izvedena skladba *Svetom Josipu* Kamila Kolba, a na kraju je solistica Danijela **Pintarić** otpjevala *Ave Maria* našeg osječkog autora oca kapucina Z. M. Pšaga.

Duhovna obnova završena je meditativnim koncertom istoga Zbora održanim u Kapucinskoj crkvi dan uoči blagdana Cvjetnice. Pjesme su bile popraćene tekstom koji je pripremila č. s. Mariangela **Žigrić**, koja je baš kroz ovu korizmu proživljavala svoj osobni križni put koji je završio preseljenjem u vječnost upravo u Velikom tjednu.

Večer korizmene pjesme i molitve započela je izvođenjem skladbe *Gore na Golgotu* koju je harmonizirao F. Lužević.